

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

· 1.1 Produktidentifikator

· **Handelsnavn:** 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

· **Artikkelnummer:** CIL-CLM-1627-1.2

· 1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** Brukt som referansemateriale.

· 1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

· **Produsent/leverandør:**

LGC Standards GmbH
Im Biotechnologiepark - TGZ II
14943 Luckenwalde
GERMANY

Tel: +49 (0)3371 681 680
Fax: +49 (0)3371 681 689
Email: info@lgc-germany.com
Web : www.lgcstandards.com

· **Avdeling for nærmere informasjon:**

Product safety department
eMail : sds-request@lgcgroup.com

· **1.4 Nødtelefonnummer** Giftinformasjonen: +47 (0) 22 59 13 00

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

· 2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

GHS02 Flamme

Flam. Liq. 3 H226 Brannfarlig væske og damp.

GHS08 Helsefare

Asp. Tox. 1 H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

GHS07

Acute Tox. 4 H332 Farlig ved innånding.

Skin Irrit. 2 H315 Irriterer huden.

Eye Irrit. 2 H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

STOT SE 3 H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Aquatic Chronic 4 H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

· 2.2 Merkingselementer

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02

GHS07

GHS08

· **Varselord** Fare

(fortsatt på side 2)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 1)

· Farebestemmende komponenter ved etikettering:

Nonane

· Faresetninger

H226 Brannfarlig væske og damp.

H332 Farlig ved innånding.

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

· Sikkerhetssetninger

P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P405 Oppbevares innelåst.

P501 Innholdet / emballasjen skal avhendes i henhold til de lokale / regionale / nasjonale / internasjonale forskrifter.

· 2.3 Andre farer**· Resultater av PBT- og vPvB-vurdering****· PBT:** Ikke brukbar.**· vPvB:** Ikke brukbar.**Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler****· 3.2 Kjemisk karakterisering: Stoffblandinger****· Beskrivelse:** Inneholder også nivåer av stoffer som ikke anses som farlige.**· Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 111-84-2	Nonane	> 99%
EINECS: 203-913-4	Flam. Liq. 3, H226; Asp. Tox. 1, H304; Acute Tox. 4, H332; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336; Aquatic Chronic 4, H413	
RTECS: RA6115000		

· Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.**Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak****· 4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak****· Generelle informasjoner:**

Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

Forgiftningssymptomer kan også oppstå etter mange timer. Personer må derfor ha legetilsyn i minst 48 timer etter en ulykke.

· Etter innånding:

Frisklufttilførsel, eventuelt kunstig åndedrett, varme. Ved fortsatt besvær må lege tilkalles.

Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.

Sørg for legebehandling.

· Etter hudkontakt:

Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.

Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.

· Etter øyekontakt:

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.

· Etter svelging:

Skille munn. Fremkall ikke brekninger.

(fortsatt på side 3)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 2)

*Søk lege straks.***· 4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede***Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.***· 4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig***Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.***Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak****· 5.1 Slukkingsmidler****· Egnede slukningsmidler:***CO₂, slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.***· Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler: Vann i full stråle****· 5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen***Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.***· 5.3 Råd til brannmannskaper****· Spesielt verneutstyr:***Ta på egnet åndedrettsbeskyttelse.**Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.***Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utlipp****· 6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner***Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.***· 6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø***Ansvarlige myndigheter varsles hvis produktet er kommet ned i vassdrag eller kloakk.**La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.***· 6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing***Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis).**Bortskaff kontaminert matereriale som avfall i.h.t. punkt 13.**Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.***· 6.4 Henvisning til andre avsnitt***Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.**Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.**Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.***Avsnitt 7: Håndtering og lagring****· 7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering***Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.**Lagres kjølig og tørt i godt tillukkede fat.**Unngå aerosoldannelse.***· Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:***Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.**Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.***· 7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter****· Lagring:****· Krav til lagerrom og beholdere:***Lagres på et kjølig sted.**Se produsentens erklæring når det gjelder konkrete krav til temperaturen ved lagring og transport.**Må bare oppbevares i originalbeholdere.**Oppbevar beholderne på et sted med god ventilasjon. Holdes unna antenningskilder og varme.***· Informasjoner om felles lagring: Lagres adskilt fra næringsmidler.**

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 3)

- Ytterligere informasjon om lagervilkårene: Hold beholderne tett tillukket.
- 7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r) Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7.

· 8.1 Kontrollparametere

- Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:

111-84-2 Nonane

 AG Langtidsverdi: 525 mg/m³, 100 ppm

- Ytterligere informasjon: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.

· 8.2 Eksponeringskontroll

· Personlig verneutstyr:

· Generelle verne- og hygienetiltak:

Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førestoffer.

Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.

Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.

Unngå berøring med øyne og hud.

· Åndedrettsvern:

Ved korttidig eller liten belastning åndedrettsfilterapparat; ved intensiv eller lengre utsetting: bruk omluft-uavhengig åndedrettsbeskyttelsesapparat.

Follow the OSHA respirator regulations found in 29 CFR 1910.134 or European Standard EN 149. Use a NIOSH/MSHA or European Standard EN 149 approved respirator if exposure limits are exceeded or if irritation or other symptoms are experienced.

· Håndvern:

Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen.

Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.

Vernehanskene som brukes må være i hht spesifikasjonene i EU direktiv 89/686/EEC og standarden EN374

Beskyttelseshansker

- **hanskemateriale** Nitrilkautsjuk
- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**

Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.

· Øyevern:

Tettsittende vernebrille

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

· alminnelige opplysninger

· Utseende:

Form: Væske

Farge: Fargeløs

· Lukt: Bensinlignende

· Lukterskel: Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 4)

· pH-verdi:	Ikke bestemt.
· Tilstandsendring Smeltepunkt/frysepunkt:	-54 °C
Startkokepunkt og kokeområde:	151 °C
· Flammepunkt:	31 °C
· Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke bestemt.
· Antennelsestemperatur:	205 °C
· Nedbrytningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplorative egenskaper:	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.
· Ekspljosjonsgrenser: Nedre:	0,7 Vol %
Øvre	5,6 Vol %
· Damptrykk:	Ikke bestemt.
· Tetthet ved 20 °C:	0,71793 g/cm ³
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke bestemt.
· Fordampingshastighet:	Ikke bestemt.
· Løslighet i / blandbarhet med vann ved 25 °C:	0,00012 g/l
· Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	Ikke bestemt.
· Viskositet: Dynamisk:	Ikke bestemt.
Kinematisk:	Ikke bestemt.
· Løsningsmiddelandel: Organiske løsningsmidler:	0,0 %
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Stabil under normale forhold.
- **10.2 Kjemisk stabilitet** Stabil under normale forhold.
- **Termisk spaltning / vilkår som må unngås:**
Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Dannelse av eksplosive gassblandinger med luft.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Varme.
- **10.5 Uforenlige materialer** Sterkt oksiderende agenter.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
· **Akutt giftighet**
Farlig ved innånding.

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 5)

· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**111-84-2 Nonane**

Inhalativ LC50/4 h 16,8 mg/l (rat)

· Primær irritasjonsvirkning:**· Hudetsing/hudirritasjon**

Irriterer huden.

· Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Gir alvorlig øyeirritasjon.

· Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**· CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)****· Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**· Kreftfremkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**· Reproduksjonstoksicitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**· STOT – enkelteksponering**

Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

· STOT – gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.**· Aspirasjonsfare**

Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger**· 12.1 Giftighet****· Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**· 12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**· 12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**· 12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**· Ytterligere økologiske informasjoner:****· Generelle informasjoner:**

Vannfareklasse 1 (D) (Selvklassifisering): lett farlig for vann

Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.

· 12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**· PBT:** Ikke brukbar.**· vPvB:** Ikke brukbar.**· 12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.**Avsnitt 13: Sluttbehandling****· 13.1 Avfallsbehandlingsmetoder****· Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.**· Europeiske avfallslisten** Avfallskoder fra EWC skal tildeles beroende på opphav og produksjon.**· Ikke rengjort emballasje:****· Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.**Avsnitt 14: Transportopplysninger****· 14.1 FN-nummer****· ADR, IMDG, IATA**

UN1920

· ADR

1920 NONANER Blanding

(fortsatt på side 7)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 6)

 · **IMDG, IATA**

NONANES mixture

 · **14.3 Transportfareklasse(r)**

 · **ADR, IMDG, IATA**

 · **klasse**

3 Brannfarlige væsker

 · **Fareseddel**

3

 · **14.4 Emballasjegruppe**

 · **ADR, IMDG, IATA**

III

 · **14.5 Miljøfarer**

Ikke brukbar.

 · **14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk**

Advarsel: Brannfarlige væsker

 · **Kemler-tall:**

30

 · **EMS-nummer:**

 F-E,S-E

 · **Stowage Category**

A

 · **14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket**

Ikke brukbar.

 · **Transport/ytterligere informasjoner:**

 · **ADR**

 · **Begrenset mengde (LQ)**

5L

 · **Unntatte mengder (EQ)**

Kode: E1

Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml

Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 1000 ml

 · **Transportkategori**

3

 · **Tunnel restriksjonskode**

D/E

 · **UN "Model Regulation":**

UN 1920 NONANER BLANDING, 3, III

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

 · **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet (SDS) er utarbeidet med rimelig aktsomhet og er korrekt og nøyaktig så langt vi kan fastslå. Brukeren må vurdere egnetheten til informasjonen for sitt bestemte formål, sikre samsvar med eksisterende lover og forskrifter og være oppmerksom på at andre eller ekstra sikkerhets- eller ytelsesfaktorer kan gjøre seg gjeldende ved bruk, håndtering og/eller oppbevaring av materialet. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet gir seg ikke ut for å være altomfattende eller utgjøre en garanti for egenskapene til materialet som leveres, og bør kun brukes som en veiledning. LGC gir ingen garanti eller fremstilling når det gjelder nøyaktigheten og fullstendigheten til informasjonen heri, påtar seg intet ansvar for egnetheten til denne informasjonen for brukerens planlagte bruksområde eller konsekvensene av slik bruk og er ikke ansvarlig for skade eller tap, uansett årsak, direkte eller på annen måte.

 · **Relevante satser**

H226 Brannfarlig væske og damp.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H315 Irriterer huden.

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 23.10.2017

Versjon 1

revidert den: 23.10.2017

Handelsnavn: 4,4'-DDE (ring-13C12,99%) 100 µg/mL in Nonane

(fortsatt fra side 7)

H332 Farlig ved innånding.

H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

H413 Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 3: Brannfarlige væsker – Kategori 3

Acute Tox. 4: Akutt giftighet – Kategori 4

Skin Irrit. 2: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 2

Eye Irrit. 2: Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon – Kategori 2

STOT SE 3: Giftvirkning på bestemte organer (enkelteksponering) – Kategori 3

Asp. Tox. 1: Aspirasjonsfare – Kategori 1

Aquatic Chronic 4: Farlig for vannmiljøet - langsiktig fare for vannmiljøet – Kategori 4

· **Kilder**

Tables 3.1 and 3.2 from Annex 6 of EC 1272/2008, EC 1907/2006, EH40/2005 as amended 2011, Registry of Toxic Effects of Chemical Substances (RTECS), The Dictionary of Substances and their Effects, 1st Edition, IUCLID.

· **Data forandret i forhold til forrige versjon** Alle avsnitt er oppdatert.

NO